

Kui haiglane inimene süüa ei taha, siis ärge sunnita teda vägivallaga mitte sööma. Eedgi isu kaustamise juures sünnib janu, keda limonadi ehk siisetebitud waarmarjade weega kustutada võib. On jalad külmad, siis piawad sooja rätikute ehk sooja wee pudelitega soojendatud saama. Tükub haiglasel otse peale, siis antagu talle seni leiget wett, kunni ta offendama hakkab. Rõige lihtsam on, kui haige sõrme kurgu pistab ning senni seal hoiab, kunni otse tuleb. Kui sell moedul pööritus mõõda läinud, siis söödaugu teisel päewal terget toitu, kui mõimalik joodagu hommitu natuke marja wiina ja söödaugu iwake saia, lõunaks suppi ja liha.

Lahtisest kõhust saab seeläbi lahti, et haige woodisse heidab ja temale midagi raskeemat toitu süüa ei anta ja janu kustutamiseks iga weerand tunni järele tükise jääd ehk lusikas külma wett sisse antakse. Kui see ei aita, siis loostagu omale opiumi pulbrit kirjutada, mis tõeste aitab.

Kui peawalu juures pea liiga soe on, siis pruugitagu jääd ehk külma rätikuid; on pea külm, siis siutagu ta kiuwa rätikuga sinni.

Gambaja lõrwalu juures ei tohi mistalgi külma ehk märga, waid ilka sooja ja kiuwa rätikut pruutida. Jalad piawad sojad, kõht korras (lahi — mitte ummuses) olema. On hea, kui lõrwa sisse puuwilla pannakse, keda sooja salaaõliga niisutakse. Wiimane abi, kui midagi enam ei aita, on tohtrist kirjutatud morsumi pulber.

Rihwtiste putukate nõderamise ehk nõelusest hammusamise juures piab haam otsekohse wäljapigistatud ehk wäljaimetud saama. Ka võib nõõruga haam pealt voolt sinni siduda. Aga hädalisel korral piab otse arsti järele jaadetama.

Kui laste kaela haigus liifumas on ja laps neelamise juures walu tanneb, siis on tarwis, et suukõhast sagedaste järele waadatakse. Selle juures liisutakse lusika warrega keel maha ja niipea, kui kurg paistetunud on ja pak, walge ford seal peal, piab otsekohse arsti abi otütama, sest see kaelahaigus (Diphtherie) ei heida eluga mitte nalja.

„Kasulise Kalendri“ kasulikud nõuanded.

Kudas piima headust ruttu järele katsuda võib.

Wõta haljaks poleeritud sulfa warras ja pista ta püsti piima sisse. Kui piim puhas on, siis jääwad mõned tilgakesed warda külge, aga kui seal — kui ka wäga wäha — wett sees on, siis ei jää mitte midagi warda külge. Katsuge ära!

Kingu kõwemaks teha.

Wõta keedetud linadli ja õeru sellega kinga talle ja õmblust senni, kui nad enam õli sisse ei wõta. Katsu seda ka ära!

Liha wärskke hoida.

Suure suure soojaga on raske liha kauem aega wärskke hoida. Wõta aga suurem waks sarni pott, pane liha sinna sisse ja wala siis kooritud, haput piima sinna tubliste peale. Liha wõida siis nädala päew wärskke seista ja tall olla weel selle juures õige hea magu.

Astjaid puhastada.

Heinawesi on kare, puu- ja raudastjatele kõige parem puhastamise abi. Jätkama piima tallitustes puhastatakse iga piima nõuu heinaweega. Heinawett saab, kui peu täis heinu wees ära keedetakse. See wesi saagu siis otse soojalt puhastatama astja sisse wulatud.

Rooste plekkide wastu.

Wõta ja aja klaasis segi: 1 jagu suhkruhaput (Zucker-säure, Blausäure), 1 jagu siironi haput (Citronensäure), 1 jagu soola ja 8 jagu puhast wett. Wõni tük sellest wedelikust tuleb pleki peale määrida, siis tuleb see koht ühe sooja weega täidetud tinast astjat vastu hoida, ja waata, plekk kaub ära. Pleki aset tuleb siis weel seebiga ära pesta.

Pudelik puhastada, mis jeeft raswased on.

Wõta muna koori ja kustutamise paberit (Löschblatt) ja aja mõlemad pudeli sisse ning loputa seni ümber, kunni pudel puhas on.